

РЕШЕНИЕ

№ 129

гр. София, 14 януари 2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито заседание на четиринадесети септември през две хиляди и двадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИНА ТОПУЗОВА
ЧЛЕНОВЕ: РУМЕН ПЕТРОВ
НЕВЕНА ГРОЗЕВА

при секретаря.....Марияна Петрова.....и с участието на прокурора.....Калин СОФИЯНСКИ.....изслуша докладваното от Председателя нд № 437 по описа за 2020 г.

Производството е по реда на чл.420, ал.1 от НПК.

Образувано е по искане на Окръжния прокурор на окръжна прокуратура гр. Велико Търново за възобновяване на нохд № 682/12г. на окръжен съд гр. Велико Търново; внохд № 130/13г. на апелативен съд гр. Велико Търново и кнд № 1321/13г. на Върховния касационен съд. В искането се сочи касационно основание по чл.422, ал.1, т.3 от НПК. В негова подкрепа се изтъкват събраните сведения по преписка № 1575/18г. на ОП гр. Велико Търново, образувана по молба на лишения от свобода В. И.. Според подалия искането прокурор, в съдебните актове не са били обсъдени неизвестните за съда обстоятелства за връзка на фактическата съпруга на убития с английския гражданин М. Р. и присъствието на последния на местопрестъплението около времето на извършване на убийството на Й. Й. в с.Куцина. Настоява се за възобновяване на влезлите в сила съдебни актове и връщане на делото на досъдебното производство за разследване на версия за евентуална съпричастност на М. Р.към извършване на престъплението.

В съдебно заседание на касационната инстанция искането се поддържа от представителя на Върховната касационна прокуратура със същите аргументи.

Защитникът на осъдения - адв. Д.М. се солидаризира с изразеното от прокурора становище и моли за уважаване на искането за възобновяване.

Защитникът на осъдения - адв. Л. М. счита, че материалите от извършената проверка изпълват критериите по чл.422, ал.1, т.3 от НПК. Дадените обяснения от М. Р. намира, че кореспондират с установената по делото фактическа обстановка, което според защитника представлява доказателство за неговата съпричастност към умъртвяването на пострадалия. Проверката чрез полиграфско изследване на обясненията на Р. и данните за местонахождението на мобилния му телефон и комуникация с М. Р. в деня на убийството, според защитника разколебават изводите автор на престъплението да е В. И. и сочат на необходимост от провеждане на разследване.

Защитникът на осъдения - адв. М. М. също пледира за уважаване на искането като изтъква, че обясненията дадени от М.и М. Р. в хода на извършената проверка са с по - голяма обвързаност с доказателствата по делото, отколкото обясненията на В. И..

Осъденият В.Т. И. поддържа заявеното от неговите адвокати и моли за възобновяване на делото.

Върховният касационен съд на РБ, първо наказателно отделение, като съобрази становищата на страните и за да се произнесе взе предвид следното:

С присъда № 50 от 09.04.2013г., постановена по нохд № 682/12г. на Великотърновски окръжен съд подсъдимият В. Т. И. е признат за невинен и оправдан по повдигнатото му обвинение по чл.116, ал.1, т.5 и т.6, пр. последно във вр. с чл.115 от НК. Със същата присъда са отхвърлени предявените граждански искиове за претърпени от престъплението неимуществени вреди.

По протест на прокурор от окръжната прокуратура за осъждане на подсъдимия и жалби на частните обвинители Д. Д. и И. Д. е образувано внохд № 130/13г. на Великотърновски апелативен съд. С присъда № 126 от 27.05.2013г. въззивният съд е отменил първоинстанционната присъда и постановил нова, с която признал подсъдимия В. Т. И. за виновен в това, че на 01.11.2010г. в с. Куцина, община Полски Тръмбеш, обл. Велико Търново умишлено умъртвил Й. Д. Й., като деянието е извършено с особена жестокост и пострадалият се е намирал в безпомощно състояние, поради което и на основание чл.116, ал.1, т.5 и т.6 пр. последно във вр. с чл.115 и чл.55, ал.1, т.1 от НК му е наложил наказание от 12г. лишаване от свобода при първоначален строг режим на изпълнение на наказанието в затворническо заведение от закрит тип. Със същата присъда са уважени предявените граждански искиове за причинени неимуществени вреди в размер на по 80 000 лв. в полза на Д. Й. Д.; И. Й. Д. и М. Й. И. в качеството ѝ на законен представител на К. Й. Д., като исковете са отхвърлени в останалата им част до предявения размер от по 100 000 лв.

По подадени жалби от подсъдимия и неговите защитници е образувано к.д. № 1321/13г. на II н.о. на ВКС. С решение № 403 от 21.10.2013г. касационният съд е оставил в сила въззивната присъда.

Влязлата в сила присъда е приведена в изпълнение на 04.11.2013г., а на 21.08.2020г. осъденият И. е условно предсрочно освободен с остатък от наказанието 3 г., 11м. и 12д.

Искането за възобновяване на наказателното производство е подадено в полза на осъдения срещу влязла в сила осъдителна присъда, поради което не е обвързано със срок и следва да се допусне до разглеждане. Разгледано по същество, искането се явява неоснователно.

Възобновяването е извънреден механизъм за контрол върху влезли в сила съдебни актове, което от една страна държи сметка за тяхната устойчивост, а от друга удовлетворява необходимостта от тяхната правилност. По тази причина законодателят е поставил завишени изисквания към основанията за отмяната на съдебните актове и възобновяване на наказателното производство, така че да създаде гаранция срещу превръщането на възобновяването в своеобразно средство за инстанционен контрол.

В искането за възобновяване е посочено основание по чл. 422, ал.1, т.3 от НПК, който изисква чрез провеждане на разследване да се открият обстоятелства, които не са били известни на съда, постановил присъдата и имат съществено значение за делото.

В случая по молбата на осъдения не е проведено досъдебно производство, а е иницирана прокурорска проверка по реда на чл.145 от ЗСВ. В практиката си ВКС трайно е приел, че нови обстоятелства могат да бъдат установявани при такава

проверка, поради което е налице първата от изискваните от нормата на чл.422, ал.1, т.3 от НПК предпоставки.

Материалите от прокурорската проверка не удовлетворяват обаче останалите изисквания в посочената разпоредба за отмяна на влезлите в сила съдебни актове и възобновяване на наказателното производство.

Обстоятелството, че фактическата съпруга на пострадалия М. Й. И. (понастоящем с фамилия Р.) е била в интимна връзка с М. Р. към момента на престъплението не е новооткрито. В хода на съдебното производство пред първоинстанционния съд сведения за това обстоятелство са събрани посредством свидетелските показания на родителите на подсъдимия – Т. И. (л.155 от нохд № 162/12г. на ВТОС) и Д. И. (л.157 от нохд № 162/12г. на ВТОС) и се съдържат в обясненията на подсъдимия В. И. (л.218 от № 162/12г. на ВТОС). Не е новооткрито и обстоятелството, че на 01.11.2010г. между М. Р. и М. И. са били разменени СМС и проведени разговори по мобилен телефон. Справките от мобилен оператор за часовете и вида на осъществената комуникация между посочените лица са приложени на л.58 - л.79, т.3 от досъдебното производство и също са били известни на съда, постановил присъдата. Недопустимо е по реда на възобновяването да се преразглежда делото единствено и само с цел да се извърши нов анализ на доказателствата, след като сочените като нови доказателства са били налични към момента на произнасяне на инстанционните съдилища. Независимо и наред с това следва да се отбележи, че цитираната справка от мобилния оператор относно местонахождението на телефона, ползван от М. Р., не е в подкрепа на тезата за нова версия относно авторството на деянието. Видно от справката, за последно телефонът се е намирал в клетката, обслужваща с. Куцина в 21.07ч. на 01.11.2010г.; в 21.09ч. се е намирал в клетка в с. Крушето, а в 21.25ч. се намирал в клетка в гр. Велико Търново. Според обстоятелствената част на обвинителния акт и приетата от първостепенния съд фактическа обстановка, смъртта на пострадалия е била причинена след 21.30ч., което изключва възможна съпричастност на М. Р. към осъществяване на престъплението.

Изложените в искането доводи, че на досъдебното производство и в разпита си като свидетел по нохд № 682/12г. на Великотърновски окръжен съд, М. Р. е затаил истина за близките си отношения със съпругата на убития и относно присъствието си в с. Куцина в деня на убийството и потвърдил неистина, че същия ден бил в дома си в гр. Велико Търново, няма как да бъдат обсъдени в настоящото производство. От една страна в искането не е посочено касационно основание по чл.422, ал.1, т.1 от НПК, а от друга неистинност на съдържащите в свидетелските показания твърдения не може да бъде установена в рамките на прокурорска проверка, без да е проведено съответно разследване или да е налице влязла в сила присъда за престъпление по чл.290, ал.1 от НК.

Впрочем, фактът на присъствието на М. Р. в с. Куцина вечерта на 01.11.2010г. не представлява сам по себе си обстоятелство от значение за делото, при липсата на данни за негово участие в извършване на престъплението. Видно от материалите по прокурорската проверка, на 13.11.2018г. М. Р. е дал саморъчно обяснение и такова пред служители на МВР в които е признал, че ударил няколко пъти пострадалия по главата. Посочените обяснения са отречени от него на 28.11.2018г. пред Окръжния прокурор на ОП гр. Велико Търново, като Р. заявил, че е депозирал предходните обяснения под натиск, след дадени насоки за отговорите, които се очакват от него и обещание, че ако признае, ще му се наложи наказание „пробация“. На 29.11.2018г. в обяснение пред Окръжния прокурор на ОП гр. Велико Търново, М. Р. е отрекла на 01.11.2010г. да е виждала М. Р. до пострадалия. Съобщеното от майката на

подсъдимия Д. И., че М. Р. изразил намерение да убие пострадалия пред Г. П. Г. (Р.) е отречено от последния в разговор със служители на полицията поради липса на спомен за проведен такъв разговор и споделяне от страна на Р. (справка л.46 от пр. вх. № 366000-21791/18г. на ОДМВР – В.Търново).

Направеното и впоследствие отречено признание от М. Р. в рамките на прокурорската проверка е единственото ново обстоятелство, което не е от естество да опровергае или внесе съмнение в приетите за установени с влязъл в сила съдебен акт факти относно авторството на престъплението, базирани на доказателства, събрани и преценени съгласно изискванията на наказателно процесуалния кодекс. Доводите на защитата на осъдения относно това на кои от взаимно противоречащите обяснения на Р. следва да се даде вяра няма как да бъдат обсъдени в настоящото производство, доколкото се касае до обяснения при прокурорска проверка, които не могат да бъдат съпоставяни с доказателства, събрани и обсъдени в рамките на наказателен процес. Полиграфското изследване на което се позовава защитата, освен, че не е приложено в материалите от прокурорската проверка, не представлява и доказателствено средство по НПК.

По изложените съображения и на основание чл.426 НПК във вр. с чл.354, ал.1, т.1 от НПК Върховният касационен съд на РБ, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Окръжния прокурор на окръжна прокуратура гр. Велико Търново за възобновяване на нохд № 682/12г. на окръжен съд гр. Велико Търново; внохд № 130/13г. на апелативен съд гр. Велико Търново и кнд № 1321/13г. на Върховния касационен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.